

Redegørelse for Finanstilsynets og Erhvervsstyrelsens regnskabskontrol

2015

Redegørelse for Finanstilsynets og Erhvervsstyrelsens regnskabskontrol 2015

Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen har i 2015 fortsat sit arbejde med regnskabskontrollen af de børsnoterede virksomheders års-/delårsrapporter. Af denne redegørelse fremgår resultatet af Finanstilsynets og Erhvervsstyrelsens regnskabskontrol for 2015, herunder resultatet af regnskabskontrollen af årsrapporterne for 2014, delårsrapporterne for 2015 og de sager fra tidligere år, der er afsluttet i 2015. I redegørelsen er endvidere vist den samlede status for regnskabskontrollen over en årrække. Sidst i redegørelsen er der redegjort for de fejl og overtrædelser, der er konstateret i forbindelse med regnskabskontrollen i 2015.

Det er Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, der træffer afgørelse i de enkelte sager. Dog vil afgørelser, der er af væsentlig og/eller principiel betydning, blive forelagt Finanstilsynets bestyrelse. Disse afgørelser har forinden været drøftet af et regnskabskyndigt underudvalg bestående af 3 medlemmer fra Finanstilsynets bestyrelse og 4 eksterne regnskabs- og revisionskyndige eksperter.

1. Omfang og resultat af Finanstilsynets og Erhvervsstyrelsens regnskabskontrol
Omfanget af Finanstilsynets og Erhvervsstyrelsens arbejde i 2015 er illustreret i nedenstående tabel.

Tabel 1: Resultat af Finanstilsynets og Erhvervsstyrelsens arbejde i 2015

	Årsrapporter	Delårsrapporter	Samlet
Udtaget til regnskabskontrol 2015	28	13	41
Sager overført fra 2014	10	5	15
Afsluttet i 2015	35	16	51
Uafsluttede sager overført til 2016	3	2	5

Som det fremgår af tabel 1, blev der i alt udtaget 41 sager til regnskabskontrol i 2015, herunder 28 årsrapporter for 2014 og 13 delårsrapporter for 2015. I alt blev der i 2015 afsluttet 51 kontrolsager, og der blev overført 5 uafsluttede sager til 2016.

61,0 pct. af de udtagne års- og delårsrapporter blev udtrukket på baggrund af en risikovurdering, og 39,0 pct. af de udtagne års- og delårsrapporter blev udtrukket tilfældigt. De års- og delsårsrapporter, der blev udtrukket ud fra en risikovurdering, var blandt andet udvalgt ud fra en screening på baggrund af en række kriterier, der erfaringsmæssigt indikerer en forhøjet risiko for fejl, ud fra inspektioner i finansielle virksomheder samt ud fra temabaseret udvælgelse.

I de 61,0 pct. af sagerne, der blev udtaget ud fra en risikovurdering, var sandsynligheden for at finde fejl større end for de sager, der blev udtrukket tilfældigt.

I 2015 var der 215 børsnoterede udstedere (heraf 77 finansielle). Da 2 udstedere fik kontrolleret både årsrapport samt hver især 2 delårsrapporter, og da 1 udsteder fik kontrolleret

både 1 årsrapport og en delårsrapport, svarer det til, at 36 udstedere er blevet udtaget til kontrol. Således fik 16,7 pct. af børsnoterede udstedere udtaget deres års- eller delårsrapport til kontrol.

1.1 Resultat for året 2015

Nedenfor vises resultatet af regnskabskontrollen i de 36 sager, der blev påbegyndt i 2015 og som er afsluttet. Det er således et udtryk for regnskabskontrollen af årsrapporterne for 2014 og delårsrapporterne for 2015 for de sager, der på nuværende tidspunkt er afsluttet.¹

Tabel 2: Resultat for året

	Årsrapporter for 2014	Delårsrapporter for 2015	Samlet
Udstedere medio 2015			215
Færdigkontrollerede rapporter	25	11	36
Fejl	8 ¹	5 ¹	13
Overtrædelser, uden betydning for investorenes beslutningstagen	1	0	1
Ingen fejl og overtrædelser (henlagt)	16 ²	6	22

¹⁾ 2 udstedere fik både udtaget årsrapporten og 2 delårsrapporter til kontrol, hvor der blev konstateret fejl i dem alle.

²⁾ I 2 af årsrapporterne for 2014, der er afsluttet ved henlæggelse, er der ydet vejledning vedrørende regnskabsmæssige forhold.

I de sager, hvor der er konstateret fejl, fik 1 udsteder en påtale, da forholdet, som fejlen vedrørte, var ophørt. 1 udsteder blev påbudt at komme med korrigerende/supplerende information. 2 udstedere blev påbudt at rette fejlen i den nært forestående årsrapport. 3 udstedere valgte selv at offentliggøre korrigerende/supplerende information, inden Finanstilsynet/Erhvervsstyrelsen afgjorde sagen, og 2 udstedere valgte at rette fejlen i en efterfølgende års-/delårsrapport, inden Finanstilsynet/Erhvervsstyrelsen afgjorde sagen. Sidstnævnte sager blev afsluttet med en påtale af forholdet.

1.2 Resultat af sager fra tidligere år

I 2015 blev der afsluttet 15 sager, der var overført fra 2014, herunder 10 årsrapporter for 2013 og 5 delårsrapporter for 2014, jf. tabel 1. Nedenstående tabel viser resultatet af sager, der blev overført fra tidligere år.

¹ Det skal bemærkes, at hvis der ved en regnskabskontrol konstateres flere forhold, tæller forholdet alene med en gang i de følgende tabeller. Dette betyder, at hvis der fx både er konstateret en fejl og en overtrædelse, er det alene fejlen, der er med i statistikken.

Fejl er fravigelser fra reglerne, der vurderes at kunne have betydning for investorenes beslutningstagen. Overtrædelser er fravigelser af formelle oplysningskrav, hvor den sædvanlige væsentlighedsvurdering er vanskelig at anvende, men som umiddelbart ikke vurderes at kunne have betydning for investorenes beslutningstagen, og hvor virksomheden ikke fremadrettet kan fortsætte med fravigelsen.

Tabel 3: Resultat af sager fra tidligere år

	Årsrapporter for 2013	Delårsrapporter for 2014	Samlet
Færdigkontrollerede rapporter	10	5	15
Fejl ¹	8	3	11
Overtrædelser, uden betydning for investorenes beslutningstagen	1	0	1
Ingen fejl eller overtrædelser (henlagt)	1 ²	2	3

¹⁾ 1 udsteder fik i 2014 både udtaget årsrapporten og 2 delårsrapporter til kontrol, hvor der blev konstateret fejl i dem alle.

²⁾ I årsrapporten for 2013, der er afsluttet ved henlæggelse, er der ydet vejledning vedrørende regnskabsmæssige forhold.

I de sager, hvor der blev konstateret fejl, fik 5 udstedere et fremadrettet påbud som følge af nært forestående årsrapport, og 3 udstedere valgte at rette fejlen i en efterfølgende års-/delårsrapport, inden Finanstilsynet/Erhvervsstyrelsen afgjorde sagen. Påbuddet for 1 udsteder blev indarbejdet i inspektionsrapporten og refereret i den offentliggjorte redegørelse vedrørende inspektionen.

1.3 Nuværende status

Ud fra ovenstående og tidligere års resultater er det muligt at vise det nuværende resultat af regnskabskontrollen fordelt på de enkelte regnskabsår. I tabellen fremgår den endelige opgørelse for delårsrapporterne for 2014, hele regnskabsåret 2013, herunder års- og delårsrapporter for 2013, og hele regnskabsåret 2012. Endvidere er den foreløbige status for kontrollen vedrørende årsrapporterne for 2014 og delårsrapporterne for 2015 vist.

Tabel 4: Samlet resultat for regnskabskontrollen

	Nuværende status for regnskabsåret				Årsrapporter for				Delårsrapporter for			
	(års- og delårsrapporter)											
	2015 ⁱ	2014 ⁱ	2013 ⁱⁱ	2012	2015	2014 ⁱ	2013 ⁱⁱ	2012	2015 ⁱ	2014 ⁱⁱ	2013	2012
Antal udstedere medio regnskabsåret	215	216	240	251	-	25	34	29	11	8	8	10
Antal færdigkontrollerede	11	33	42	39	-	25	34	29	11	8	8	10
Fejl	5	12	14	10	-	8	10	5	5	4	4	5
Overtrædelser, uden betydning for investorenes beslutningstagen	0	2	6	5	-	1	3	5	0	1	3	0
Ingen fejl og overtrædelser	6	19	15	24	-	16	14	19	6	3	1	5
Omfattet af Asset quality review (AQR)	0	0	7	0	-	0	7	0	0	0	0	0

ⁱ Fordelingen på de konstaterede forhold er for det pågældende år beregnet på baggrund af de i året afsluttede sager, dvs. det er foreløbige tal

ⁱⁱ I fordelingen på de konstaterede forhold for dette samt foregående år er indeholdt de sager, der var afsluttet ved redegørelsens udarbejdelse det pågældende år, samt de sager der først er afsluttet efter, at redegørelsen for det pågældende år var udarbejdet

2. Konstaterede fejl og overtrædelser

Af de afsluttede sager i 2014, hvori Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen traf afgørelse, blev der konstateret følgende fejl, herunder fejl hvortil der blev givet fremadrettet påbud:

- Manglende nedskrivning af goodwill som følge af, at der ved opgørelse af nytteværdi vedrørende goodwill ikke blev anvendt rimelige og dokumenterbare forudsætninger og som følge af, at det blev vurderet, at der ikke kunne anvendes en budgetperiode på 10 år, da virksomheden ikke havde kunnet dokumentere sin evne til at budgettere sine pengestrømsprognoser over en sådan længere periode end den normale periode på 5 år.
- Manglende nedskrivning på investeringsejendomme og aktiver i midlertidig besiddelse.
- Fejlagtig indregning af udskudt skatteforpligtelse, der hidrørte fra første indregning af et aktiv i en transaktion, der ikke var en virksomhedssammenslutning.
- Manglende oplysning om den gennemførte værdiforringelsestest for goodwill, herunder manglende oplysninger om primære og virksomhedsspecifikke forudsætninger, følsomhedsoplysninger og redegørelser for ledelsens metoder til opgørelse af de værdier, der var tildelt de primære forudsætninger.
- Gæld var præsenteret som langfristet, trods lånevilkårene ikke var overholdt på balancedagen, og långiver derfor kunne kræve lånet indfriet.
- Fejlagtige oplysninger om anvendt regelgrundlag ved udarbejdelsen af delårsrapport.
- Anvendelse af sammenligningstal for en forkert periode i en delårsrapport.
- Manglende præsentation af en, af generalforsamlingen besluttet, henlæggelse som en særlig reserve under egenkapital.
- Fejlagtige oplysninger om den valgte regnskabspraksis for måling af gældsforpligtelser.
- Manglende oplysninger om ændring af metoden til opgørelse af dagsværdien af ejendomme og manglende og/eller fejlagtige oplysninger om måling af dagsværdi.
- Manglende oplysninger om modtagne sikkerheder.
- Manglende oplysninger om kreditkvaliteten af udlån, der ikke var i restance eller nedskrevet på.
- Manglende oplysninger om investeringsejendomme og aktiver i midlertidig besiddelse.
- Manglende oplysninger om modtagne sikkerheder samt fejlagtig opgørelse af sikkerhedernes værdi, der medførte, at sikkerhederne blev oplyst til en for høj værdi.
- Ufyldstgørende oplysninger om forudsætninger og usikkerheder ved værdiansættelse i forbindelse med dagsværdimåling kategoriseret i niveau 3 i dagsværdihierakiet.
- En række mindre fravigelser vedrørende primært oplysningskrav og beskrivelser som samlet blev anset for fejl.

Herudover konstaterede Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen enkelte overtrædelser i 2015. Det vil sige forhold, der ikke umiddelbart blev vurderet at være af betydning for investorernes beslutningstagen, men som Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen vurderede, at udstederne ikke kunne fortsætte med. I disse sager blev der derfor givet et fremadrettede påbud om at rette forholdene i kommende finansielle rapportering.

Der var tale om følgende forhold:

- Manglende oplysninger om opfyldelse af betingelser for at benytte dagsværdioption.
- Manglende opstilling af måltal for andel af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen-

I tilfælde hvor Finanstilsynet eller Erhvervsstyrelsen konstaterer fravigelser fra reglerne, der umiddelbart ikke vurderes at være væsentlige, men hvor der er risiko for, at forholdet frem-

adrettet potentielt kan blive væsentligt, yder Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen vejledning til virksomhederne.

3. Temaundersøgelser for regnskabskontrollen i 2015

3.1. Temaundersøgelse om goodwill

Finanstilsynet har i 2015 foretaget en temaundersøgelse om goodwill i en række danske finansielle virksomheders årsrapporter for 2014. Fokus har været på de virksomheder, der aflægger koncernregnskab efter IFRS.

Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen havde allerede i 2014 en række sager om goodwill. De pågældende sager blev omtalt i Erhvervsstyrelsens og Finanstilsynets redegørelse for regnskabskontrollen for 2014. Her blev der endvidere givet vejledning om, hvilke oplysninger der kræves vedrørende værdiforringelsestest af ikke-finansielle aktiver, herunder goodwill.

Finanstilsynet har ved den foretagne temaundersøgelse i 2015 konstateret flere konkrete tilfælde, hvor virksomhederne ikke anvender rimelige og dokumenterbare forudsætninger, jf. IAS 36, afsnit 33. Endvidere er der konstateret tilfælde, hvor oplysningerne ikke var tilstrækkelige til, at bestemmelserne i IAS 36, afsnit 134, var opfyldte.

Finanstilsynet har som følge heraf i 2015 truffet flere afgørelser om goodwill, herunder afgørelser, hvor det er blevet vurderet, at det var en fejl, når der manglede oplysninger om goodwill. Erhvervsstyrelsen har truffet tilsvarende afgørelser. Afgørelserne kan findes på Finanstilsynets hjemmeside.

I én af sagerne blev der truffet afgørelse om, at der ved værdiforringelsestesten ikke blev anvendt rimelige og dokumenterbare forudsætninger. Herudover blev det vurderet, at der ikke kunne anvendes en budgetperiode på 10 år, da virksomheden ikke havde kunnet dokumentere sin evne til at budgettere sine pengestrømsprognoser over en sådan længere periode end den normale periode på 5 år. Begge forhold medførte en væsentlig nedskrivning af den indregnede goodwill.

Ledelsen skal i henhold til IAS 36, afsnit 34, vurdere rimeligheden af de forudsætninger, som pengestrømsprognoserne baseres på, blandt andet ved at undersøge årsagerne til forskelle mellem tidligere prognoser og faktiske pengestrømme. Dette skal gøres, fordi de anvendte forudsætninger skal være i overensstemmelse med tidligere faktiske udfald, medmindre der foreligger anden dokumentation, der tilsiger, at der skal være en forskel.

De forventede pengestrømme skal baseres på de af ledelsen senest godkendte budgetter, der dækker en periode på højst fem år, medmindre en længere periode kan begrundes. Forventede pengestrømme, der ligger ud over budgetperioden (terminalperioden) opgøres i terminalværdien. Det forudsættes, at terminalperioden repræsenterer en normaliseret tilstand både for så vidt angår vækst og indtjening. Standarden giver mulighed for en længere budgetperiode, hvis særlige forhold er til stede. Dette forudsætter dog, at ledelsen er sikker på, at disse skøn er pålidelige, og at den på baggrund af tidligere erfaringer kan dokumentere sin evne til at foretage korrekte fremskrivninger af pengestrømme over en sådan længere periode.

Herudover er der truffet flere afgørelser i sager, hvor Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen har konstateret, at virksomhederne i årsrapporten manglede at give oplysning om beregningen af de estimerede pengestrømme, de primære forudsætninger for beregningen, ledelsens metode til opgørelse af de primære forudsætninger, hvorvidt ledelsens metode er i overensstemmelse med eksterne kilder eller historisk erfaring samt følsomhedsoplysninger. Manglende oplysninger om den gennemførte nedskrivningstest for goodwill kan betyde, at regnskabsbrugerne ikke kan vurdere de forudsætninger, der ligger bag værdiforringelsestesten, goodwillens indtjeningspotentiale, eller hvor robust den indregnede goodwill er overfor ændringer i forudsætningerne. Henset til at værdiforringelsestesten i stort omfang er baseret på ledelsens skøn, skal de tilhørende oplysninger medvirke til at øge gennemsigtigheden og pålideligheden af værdiforringelsestesten.

3.2 Danske kreditinstitutters oplysninger om kreditrisici

I forlængelse af en tidligere undersøgelse har Finanstilsynet i 2015 foretaget en stikprøvebaseret undersøgelse af en række mindre og mellemstore danske børsnoterede pengeinstitutter, der ikke aflægger regnskab efter IFRS. Temaet for undersøgelsen var institutternes oplysninger om kreditrisici i de offentliggjorte årsrapporter for regnskabsåret 2014.

Finanstilsynet har ved den foretagne stikprøvebaserede undersøgelse konstateret flere konkrete tilfælde, hvor institutterne ikke giver tilstrækkelige oplysninger om kreditrisici. Finanstilsynet har som følge heraf i 2015 truffet flere afgørelser vedrørende oplysninger om kreditrisici, hvor det blev vurderet, at det var en fejl, når der manglede oplysninger herom. Afgørelserne kan findes på Finanstilsynets hjemmeside.

Finanstilsynets undersøgelse viste, at flere af institutterne ikke giver fyldestgørende oplysninger om, hvordan værdien af sikkerhederne er opgjort, herunder om værdien er opgjort som dagsværdien fratrukket forventede omkostninger ved overtagelse og realisation, og om der ved opgørelse af værdien er set bort fra eventuel overskydende sikkerhed. Det vil sige, om der er taget hensyn til, at værdien af sikkerheder på nogle udlån kan være større end den resterende værdi af udlånet. En sådan overskydende sikkerhed mindsker ikke institutternes kreditrisiko. Formålet med reglerne i § 93 a, stk. 1 nr. 2, i regnskabsbekendtgørelsen er, at regnskabsbruger skal kunne vurdere den økonomiske effekt af sikkerhederne i forhold til den maksimale kreditrisiko. Det er Finanstilsynets opfattelse, at værdien af sikkerheder skal opgøres uden overskydende sikkerhed, da regnskabsbruger i modsat fald ikke får tilstrækkelige oplysninger til at kunne bedømme den økonomiske effekt i forhold til den maksimale kreditrisiko.

Finanstilsynets undersøgelse viste endvidere, at alle de undersøgte pengeinstitutter oplyser om en eller anden form for kreditkvalitet på deres udlån. Der er imidlertid pengeinstitutter, der ikke specificerer oplysningerne i forhold til oplysninger om kreditkvaliteten på de udlån, der hverken er i restance eller nedskrevne. Finanstilsynet gør opmærksom på, at det er en fravigelse fra regnskabsbekendtgørelsen kun at oplyse om kreditkvaliteten for alle udlån samlet uden at specificere oplysningerne i overensstemmelse med § 93 a, stk. 2, nr. 1, i regnskabsbekendtgørelsen.

4. Yderligere information

Der har i 2015 ikke været indbragt regnskabskontROLSager for Erhvervsankenævnet.

Væsentlige og principielle afgørelser, der er afgjort i 2015, er offentliggjort på Finanstilsynets hjemmeside, <https://www.finanstilsynet.dk/da/Regler-og-praksis/Reaktioner.aspx>.

Som følge af § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1567 af 23. december 2014 om finansielle virksomheders pligt til at offentliggøre Finanstilsynets vurdering af virksomheden, har Finanstilsynet i sager, hvor der er givet påtale til en finansiell virksomhed, og hvor sagen ikke har været vurderet at være principiel og dermed forelagt Finanstilsynets bestyrelse til afgørelse, offentliggjort en redegørelse på hjemmesiden, <https://www.finanstilsynet.dk/da/Tal-og-fakta/Vurderinger-af-finansielle-virksomheder.aspx>. Redegørelsen er endvidere offentliggjort af parten på partens hjemmeside.